

Beogradske Novine

Izlazi: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:		Mjesečna pretplata:	
U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa po cijeni od	8 halera	U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i kr. četa po cijeni od	K 2.-
U Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni i Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	10 halera	U Beogradu sa dostavom u kuću	K 2.50
Izvan ovog područja po cijeni od	12 halera	U Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni i Hercegovini i Dalmaciji	K 2.90
		U ostalim i raznim Austro-ugarskim monarhijama	K 3.-
		U inostranstvu	K 4.50

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83. Uprava i primanje pretplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25. Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 60.

BEOGRAD, subota 3. marta 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 2. marta.

Istočno bojište:

Front maršala pl. Mackensena: Nema ničeg novog.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U odsjeku Meštacanešči ponovili su Rusi tuče prije podne svoje napore, da natrag osvoje svoje pred nekoliko dana izgubljene položaje. Oni su protiv našega fronta pet puta jurili, no bili su uvijek uz najteže gubitke odbijeni. Izvršnu je zaslugu imalo naše topništvo.

U prostoru Kirilibabe izjavili su se napadi neprijateljskih četa.

Front maršala princa Leopolda bavorskog:

Na Narajovki su privede naše navalne čete jednog ruskog časnika i 170 vojnika kao zarobljenike, te 3 mašinske puške i 3 sprave za bacanje mina.

Istočno je od Zloczowa i u oblasti Stochoda oživio topnički boj.

Talijansko bojište:

Neizmijenjena.

Jugoistočno bojište:

Naše su čete očistile prostor jugoistočno od Tomarice od neprijateljskih neredovnih četa.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Likvidacija moratorijuma.

U smislu srpskog zakona o odlaganju rokova (moratorijuma) od 29. jula (p. st.) 1914. godine, odloženi su rokovi isplate sviju obaveza, koji potiču iz trgovačkog i mjeničnog zakonodavstva kao i iz posebnih zakona, a kao i najzad iz ugovora i iz građanskog zakonika. Ovaj opšti zakonjen moratorijum imao je u početku rata dođuse svoga privrednog značaja, ali je dužim trajanjem imao štetnoga dejstva na privredni život; ovo tim više, što je rečeni zakon propisivao, da se odredba o odlaganju rokova proteže i na rokove po obavezama, koje su postale poslije izbijanja rata, koja je odredba suzbijala kredit i time oduzela glavni životni elemenat trgovini, industriji i poljoprivredi.

Veliki privredni značaj zakonskog odlaganja rokova smanjio se u toku vremena, osim izvjesnih izuzetaka, samim sobom. Naime, privredne prilike okupiranih krajeva djelimično su se prilagodile ratnom stanju, pa je, zahvaljujući

Uspjesi podmornica u Sredozemnom moru. — Suzbijeno pet ruskih napada na drumu za Valeputnu.

staranju i svjesnome radu vo'ne uprave, privredni život, koji je bio sputavan ratnim događajima, opet doveden u normalan kolosjek.

S toga se pokazalo, da je vrijeme, da se ublaže ona ograničenja, koja moratorijum nameće privrednom životu.

Jedan od najvažnijih kulturnih zadataka jeste ostvarenje prava. Ondje, gdje toga nema u dovoljnoj mjeri, ne može se očekivati nikakav pravilan razvitak. Sa te tačke gledišta od velikog je značaja za razvoj privrednog života u okupiranim krajevima Srbije uredba vojnog glavnog guvernera o moratorijumu, koja je stupila na snagu 1. februara 1917. godine.

Ova uredba vodi računa o velikoj razlici, koja postoji između u privrednih prilika jedne i druge zainteresovane strane (t. j. povjerilaca i dužnika). Neki krajevi zemlje, dalje pojedine struke i zanimanja, kao i pojedina preduzeća, teško su pogodjeni ratnim događajima i još se ne mogahu oporaviti; drugi opet manje su pretrpili od rata i sada se već mogu pohvaliti povoljnim privrednim prilikama. Uredba vodi računa o tim opštim prilikama kao i o položaju pojedinih dužnika, ali se s druge strane ne ostavljaju iz vida ni opravdani interesi povjerilaca. Uredba određuje, da se po brižljivom ispitivanju svakog pojedinog slučaja dođe do pravednog poštovanja između interesa jedne i druge strane.

Zakonsko odlaganje rokova ukida se počevši od 1. februara 1917. godine za sva potraživanja, osim za potraživanja u novcu, koja su obezbijedjena nepokretnim imanjem, ili pak počivaju na tekućim računima (kontokorentima), uložnim priznanicama i knjižicama, na ugovorima o osiguranju i najzad na mjenicima. No dužnik ili u njegovom osustvu njegov zastupnik ima pravo, da još prije tužbe traži od povjerioca odlaganje roka, pa, ako je on ponudio potrebno odgovarajuće obezbjeđenje, a povjerilac ipak podnese tužbu na isplatu, to povjerilac, ako sud presudi u smislu prijedloga dužnikovog i odredi odlaganje roka, ima da nadoknadi dužniku parnične troškove.

Ako povjerilac sudskim putem zahtjeva isplatu, to dužnik može kod nadležnog suda tražiti odlaganje roka, dokle god ne bude izrečena presuda prvostepenog suda. U tome slučaju sud može da odloži rok tražbine najduže još za godinu dana, računajući od izricanja presude prvostepenog suda, ako to zahtjevaju privredne prilike dužnikove, a povjerilac ne bi pretrpio nesrazmjerno gubitke odlaganjem roka. S obzirom na posljednje okolnosti, sud može odbiti zahtjev dužnikov i da presudi u smislu potpune isplate ili pak da odredi isplaćivanje u ratama; u ovom posljednjem slučaju, ako bi dužnik propustio rok is-

plati jedne pojedine rate (otplate), to za njega samim tim odmah nastupa obaveza da isplati cio ostatak duga.

No ne samo u parničnom postupku, već i u izvršnom postupku dužnik može tražiti obustavljanje, odnosno odlaganje izvršenja. Onaj, nad kojim se ima izvršiti naplata, dužan je podnijeti molbu u gornjem smislu najdalje za sedam dana, pošto mu je dostavljeno na znanje riešenje o izvršenju i mora podnijeti dokaze za činjenice, koje je naveo u opravdanje svoje molbe. Po saslušanju stranke, u čiju se korist obavlja izvršenje, sud može izvršenje odložiti najduže za godinu dana ili pak odbiti molbu dužnikovu, ako i u koliko materijalne prilike ovog posljednjeg dopušta u izvršnu naplatu potraživanja, dok će opet odlučiti u prvo navedenom smislu, ako nad e, da povjerilac odlaganjem izvršne naplate neće pretrpiti nesrazmjerno materijalne štete.

Ako je sudskim putem odložen rok potraživanja kakvog povjerioca ili kakva izvršna naplata, to sud može ovo odlaganje na molbu povjeriočevu skratiti ili potpuno ukinuti, ako se promjene okolnosti, na osnovu kojih je to potraživanje odloženo, ili ako je dovedeno u pitanje obezbjeđenje, koje je bio dao dužnik, a da on nije odmah dao drugog kakvog obezbjeđenja.

Sve ovo važi za potraživanja, koja prema uredbi vojnog glavnog guvernera ne podleže i dalje zakonskom odlaganju roka.

Dalje zakonsko odlaganje rokova pak važi za potraživanja u novcu, koja su postala prije 1. februara 1917. godine, a u slučaju da su ona obezbijedjena nepokretnim imanjem, dalje ako se osnivaju na tekućim računima (kontokorentima), uložnim priznanicama ili knjižicama, ugovorima o osiguranju i mjenicama.

Isplata interesa po potraživanjima obezbjeđenim nepokretnim imanjem, ne podleže zakonskom odlaganju.

Poznato je, da su srpski sudovi odnijeli svoje arhive i intabulacione knjige. Uslijed toga danas nema mogućnosti, da se utvrdi, koliko su opterećena pojedina nepokretna imanja i kakav je red prvenstva hipotekarnih dužnika. S toga se i ne mogu prodavati nepokretna imanja radi izvršenja naplate kakvog privatnog potraživanja. No dopušteno je izvršenje onih egzekutivnih akata, koji prethode samom objavljivanju i izvršenju prodaje putem javnog nadmetanja. Kod sudova su otvorene nove intabulacione knjige, pa se s toga na nepokretna imanja mogu staviti nove pribilježbe, bilo izvršne, bilo dobrovoljne prirode.

S obzirom na veliki privredni značaj novčanih zavoda i na potrebu, da se omogućí vaspostavljanje onih srp-

skih banaka, čije je poslovanje za sada obustavljeno, ova uredba omogućava, da na prvom mjestu banke prikupe svoja potraživanja. Zahtjev za potpunim zadovoljavanjem potraživanja, koja počinjavu na tekućim računima, uložnim priznanicama ili knjižicama, imao bi za posledicu obustavu plaćanja tih banaka i njihovo padanje pod stečaj. No u istoj mjeri, kako se one same zadovoljavaju, banka ima da zadovolji i svoje povjerioce. Na osnovu tog načela, izuzeta je od odlaganja isplata interesa po potraživanjima, koja se osnivaju na tekućim računima i uložima; dalje su izuzeti od odlaganja roka potraživanja povjeriočeva na pet na sto mjesečno od ukupne sume potraživanja, koliko je ono iznosilo 31. januara 1917. godine, ali to sa ograničenjem, da najmanja suma, koju dužnik na zahtjev mora platiti i najveća suma, koju povjerilac smije tražiti, iznosi kod potraživanja na osnovu tekućih računa i priznanica o ulogu najmanje K 300.— odnosno najviše K 1000.—, kod potraživanja na osnovu uložnih knjižica najmanje K 100.— odnosno najviše K 300.—, a pri potraživanju od zavoda maloga kredita najviše K 100.—

Dalje su izuzeti odlaganja potraživanja na osnovu tekućih računa u iznosu od pedeset na sto od sume potraživanja u iznosu u kojemu je bila 31. januara 1917. godine, i to kada je ova isplata potrebna: a) radi plaćanja poreze ili drugih javnih dažbina; b) radi isplate neodloženog interesa na tražbine obezbjeđenje nepokretnim imanjem; c) radi isplate plata i nadnica za lica, koja rade kod povjerioca; d) radi vaspostavljanja ili održavanja vlastitog zanatskog ili poljoprivrednog posla i e) radi podmirivanja tekućih izdataka kakve opštine ili druge korporacije od opšte narodne koristi.

Dužnik može u tome slučaju tražiti dokaze o potrebi ovih isplata i nenospredno isplaćivati dotične svote tako legitimisanim povjeriocima.

Ono što je rečeno za potraživanja na osnovu tekućih računa i uloga, važi i do svote od K 4.000.— za potraživanja na osnovu ugovora o osiguranju, kojima je sa 31. januarom istekao rok ili koja slijedu kao pozajmica i koja primadaju kao pozajmica po zalaganju police.

Uredba daje im mogućnosti za naplatu mjeničnih potraživanja. Sud može ukinuti odlaganje mjeničnog potraživanja i obavezati mjenične dužnike, da dug plate odjednom ili u ratama (otplatama), a najduže u roku od godine dana od dana saopštenja prvostepene presude. Ovo može biti u slučajevima, kada je povjerilac tražio isplatu van sudskim putem i dokazao,

da dužnik, ili jedan od više dužnika mogu izvršiti isplatu, a da se time njihov rad i opstanak ne dovede u pitanje. Sudska tužba u ovom slučaju zamjenjuje protest za neisplaćivanje. U ostalom mjenice se mogu podnijeti na isplatu i protestovati i po isteku rokova predviđenih trgovačkim zakonom, a da se time ne gubi povratno pravo i druga mjenična prava.

Mjenice, koje su osnovane poslije 31. januara 1917. godine, podležu protestu.

Ne podležu ni zakonskom ni sudskom odlaganju i moraju se pri isteku roka u potpunosti isplaćivati: 1. potraživanja, koja su obezbijedjena nepokretnim imanjem ili počivaju na tekućim računima (kontokorentima), na uložima, ugovorima o osiguranju i na mjenicama, ako sa ta potraživanja postala poslije 31. januara 1917. godine; 2. potraživanja na osnovu dužnosti naknadne štete, uzrokovane kakovim krivičnim djelom; 3. potraživanja na ime izdržavanja; 4. potraživanja iz odnosa tutora i štičenika; 5. potraživanja prema fizičnim ili pravnim licima o zakupu i iznajmljivanju, ima i dažavama, a čije je mjesto stalnog boravka izvan austro-ugarske monarhije ili krajeva, koji stoje pod austro-ugarskom upravom ili pak, koja se nalaze izvan tih krajeva, a da iz njih nijesu nasilno udaljeni.

Odnosno potraživanja po ugovorima o zakupu i iznajmljivanju ima i dalje da važe §§ 1.—5. uredbe vojnog glavnog guvernera od 7. jula 1916. (Zbornik br. 33).

Rok za podnošenje žalbi protivu riješenja i presuda srpskih građanskih sudova i administrativnih vlasti, ostaje i dalje odložen.

Sa ovom uredbom o likvidaciji moratorijuma stoji u najtješnjoj vezi uredba vojnog glavnog guvernera od 19. januara 1917. godine o poslovnim nadzorom radi sprječavanja stečaja.

U smislu ove uredbe sud može na molbu dužnikovu ili njegovog zastupnika narediti nadzor nad poslovanjem dužnikovim, radi sprječavanja stečaja, i to u slučaju, ako je dužnik zbog rata morao obustaviti plaćanja, a može se očekivati, da će on opet biti u stanju, da izvrši svoja plaćanja po zahtjevu rata. Za vrijeme dok traje ovaj nadzor, nad dužnikovim se imanjem ne može otvoriti stečaj. Na stvarima, koje pripadaju dužniku, ne može se steći pravo zaloge ili obezbjeđenja. Dužniku nije dopušteno, da otuđi ili optereći nepokretna imanja, da izvrši na kakav prenos svoga imanja, da daje jamstva ili da njime raskošno raspolaze. Radi obavljanja poslova, koji ne spadaju u okvir njegovog redovnog

Podlistak.

Bogoslav K. Jošić: Iz mladih dana.

Sastalo se veselo društvo, sve sami poznanici, prijatelji, koji se već davno nijesu vidjeli. Svaki je imao nešto da priča iz svojih veselih i tužnih doživljaja iz onih nestajanih ljepih mladih dana, kada čovjek sve uzima onako na laku ruku, kada još ne pozna život ni ljude. Od svih mi se priča svojom originalnošću najviše svidio doživljaj moga pobratima Kristijana. Zato vam ga hoću da ispričam onako, kako ga je on nama pričao:

Čudna vam je to istorija — počeo je Kristijan — i siguran sam, da joj nema ravne. Ne znam, da li to znate, ali, evo i ja sam se jednoć oženio, i to kraj toga baš na sam utorak, za koji dan naše sujevne babe kažu, da je nesrećan, nesrećnij od samoga petka. To se i kod mene obistinilo, dašto, što se tiče samoga prvoga dana vjenčanja, jer se u kasnijem svom bračnom životu ne mogu odviše potužiti na svoju sreću.

Dogodio se to ovako: Moj mi poslovođa, sada već pokojni stariji gospodin, koji je mrzio krasni spol više nego li samog Lucifera, nije dao na dan mog vjenčanja odsustva. Nijesu ga mogle da omeškaju sve moje molbe.

— Nedamli odgovarao je neumoljivo. Ako hoćete da se upropastite, a vi to učinite u vašem slobodnom vremenu. Ne ću ja da nosim grljevi na svojoj duši.

Najzad, kad sam upotrijebio i zadnje svoje sredstvo, suze, dozvolio mi da izostanem, ali samo do 11 sati prije podne.

— To mi nije dovoljno, gospodine direktore! zaklinjao sam svoga poslovođu.

— Nedam dulje! otkresao mi ljutito direktor. Ako mi budete dulje zanovijetali, moraćete doći u posao već u sedam sati. Jeste li razumjeli?

Ja sam ga razumio i morao sam se pokoriti. Udesio sam stvar tako, da se mogu vjenčati već u 6 sati izjutra, jer sam znao: ako izostanem dulje od 11 sati, biće belaja. Ovako sam držao da će se sve moći pravovremeno da svrši.

I vjenčao sam se — mamuran. Moja je zaručnica to pripisivala nespavanju od uzbuđenja; ja sam međutim bio mamuran od lumpovanja. Noć sam prije vjenčanja htio da kao zadnju svoje „slobode“ još jednako malo veselje sprovedem. Jedva sam čekao, dok se svršer ceremonije, da se kod obilatog stola malko izlijem. Nazdravljali me kumovi, a kraj lijepe mlade žene srce malo burnije lupalo — pa zar je onda čudo, šta sam u vrijeme, kad sam morao da podjem opet na posao, bio ne izliječen, nego ponovno — natreskan?

Takav sam došao u posao. Moj me poslovođa već čekao.

— A, došli ste? pozdravi me on nčtivo. Čestitati vam neću, jer ja iz principa ne čestitam nijednom nesrećniku.

— Ali... molim vas, gospodine direktore... ja sam srećan, vrlo srećan.

— Dobro... sada ste srećan... jer ste — natreskan... Nijeste trebali ovakav da dodjete na rad...

— Pa ja mogu da i opet odem, gospo-

dime direktore! Raditi ne ću ni onako moć!

— A, to ne, radili vi, ne radili, morate da ostanete ovdje... Za ovo šta ćete danas manje uraditi, uraditi ćete drugi puta više... Jer, znate, budava nema ništa. Budava je jedino smrt, no i ta staje života...

Započeo sam rad, no nije mi išlo od ruke. Pa to nije ni bilo čudo, kad su mi misli podjednako bile u istom savijenom porodičnom gnijezdu, gdje me čekala lijepa, mlada, zdrava ženica, a ruke od suviše užitog alkohola bile teške kao panjevi! Do pola tri sata poslije podne, kad je svršavalo moje radno vrijeme, nijesam zaradio sigurno ni pet halera. To je dobro vidio i moj poslovođa, no nije mi ništa rekao. Smijao mi se i uživao — zlobnik jedan — kako se patim.

No sve na tom svijetu prolazi, pa je prošlo i to moje mičeništvo. Došao je čas oslobođenja i ja veselo podjoh iz radionice. Na izlazu me dočekase neki moji drugovi i skoro me udaviše, gurajući se oko mene i čestitajući mi.

— Hvala vam, srdačna hvala! odgovarao sam im ja, — nastojeći da im što prije izmaknem i odhrlim u svoj mladi raj.

— Ne ide to samo ovako! ljutili su se drugovi. Treba da nas počastiš...

— Hoću, hoću, drugi put...

— Ništa drugi put... danas... na dan vjenčanja...

— Ali ja danas više ništa kod kuće nemam. Priradio sam samo onoliko, koliko je trebalo, a to se već sve popilo i pojelo... branio sam se ja iz petnih žila...

— Pa, ako nemaš kod kuće, ima vina čista po krčmama...

— Ne bi li djavola! Ja da podjem sada s vama u krčmu, kad me čeka kao ozebao sunca moja ženica?!

— No... no... najposlije mi možemo da podijemo zajedno u Tvoj stan! Ti ćeš nabaviti vina, pa ćemo se malo pozabaviti...

— Vi ste, čini mi se, pobonavili! izderem se ja ljutito na njih. Ne bi ih, sunca mi, vodio svojoj mladoj ženici ni da su andjeli...

No ne dadu se oni tako lako otresti. Navališe još jače, da podjem s njima u krčmu bar na pola sata, na litru-dvije, moja žena da će misliti da dulje radim, jer sam donijeo došao it. Znate, kako je to, kad vas ovakovi djavoli zaokupe. U drugim bi prilikama lakše popustio, jer žabu baš nije teško namamiti u vodu, ali na dan svoga vjenčanja — ne, to nijesam mogao.

— Dakle si već pod papučom? nasmije mi se jedan od mojih prijatelja ironično.

— Ko, ja?

— Ti, ti, dašto, ko drugi! Već se prvi dan ne usudjuješ da podješ bez žene ni na pola sata u krčmu...

To je bilo suviše. Ja — pod papučom! Ja, slobodouman čovjek... ne, to je zbija bilo suviše, i ja sam — popustio. Znate, mladost — ludost! Htio sam im time dokazati, da nijesam pod papučom, da sam ja još uvijek onaj stari ja...

— Živio! Tako treba! odobraval mimoi prijatelji, i zaokruživši me kao kakvi tjelesni gardisti svečano odvedoše u krčmu.

Moram priznati, zabava je bila lijepa. Pjevalo se, pilo se sve u šestnaest, nazdravljalo, grlilo... Mene je pice sasvim omamilo... Kad sam god htio da ustanem i podjem kući, zaustavljali me moji drugovi-ugursuzi: Nemoj, još pola sata, još četvrt sata... — i tako je prošlo već i 11 sati noću a ja još uvijek u društvu! Kad nas je krčmar izbacio napolje sietih se ponovo svoje mlade žene...

— Pa takav ne možeš da ideš... Šta će ti žena reći... Pa još prvu noć!... Hlaide još malo u kafanu na crnu kafu... izliječit će te...

Prepao sam se. Moji su drugovi, držao sam u svome majmunluku, u istinu imali pravo. Bože mili, kakav li sam bio! Ni koracati nijesam mogao. Ne, takav ne mogu pred ženu...

— Hajdemo, drugovi!... zaorim ja. Vi imate pravo! Hajdemo! Sa mnom u kavani! Jedan, dva, tri, marš!...

— Živio! Živio! To je junak! Ne radjaju se takovi svakoga dana! hvallli me moji drugovi ko najvećeg junaka, kad su slijedeći moju zapovijest krenuli onako u „gansemaršu“, ničkajući u najbližu kafanu.

U kafani se razvila, razumije se, još veća pijanka. Vi po svoj prilici znate, kako već to ide, kad je glava puna, a jezik težak. Iza kave pivo, iza pive vino, iza vina — već što budne...

Bilo je nekako oko pet sati u jutro, kad nas je kavarar izbacio napolje. Sada su me već moji drugovi morali da nose...

— Aoh... što će mi moja žena da kaže?! počeo sam se ja kajati, vjerujuć

poslovanja, on mora tražiti odobrenje lica, koje mu je postavljeno za nadzor. Na on mora da odustane i od nekog posla, koji spada u okvir njegovog redovnog poslovanja, ako bi nadzorno lice bilo protivno preduzimanju toga posla.

Sredstva, koja stoje na raspoloženju, u koliko nijesu potrebna za dalje vođenje radnje i za skroman život dužnikova i njegove porodice, imaju se upotrijebiti za zadovoljenje povjerilaca.

Uredba vojnog glavnog guvernera od 19. januara 1917. godine o prinudnom poravnanju izvan stečajne, sadrži opširne odredbe o postupku pri poravnanju. Prinudnom poravnanju jeste cilj zadovoljavanje povjerilaca bez stečaja i prethodnog potpunog razdijeljenja mase pri izbjegavanju potpunog rasturanja imovine i poslovanja dužnikova i pri smanjivanju znatnog gubitka vremena i velikih troškova, koje iziskuje svečaj.

Pravo da traži prinudno poravnanje izvan stečaja ima dužnik, koji nije sposoban za plaćanje, ili njegov zamjenik.

Do prinudnog poravnjanja može doći, ako zbir potraživanja povjerilaca, koji pristaju na to, iznosi bar dvije trećine ukupnog zbira potraživanja, koja daju pravo na glasanje.

Pravne posljedice prinudnog poravnjanja sastoje se u tome, što dužnik punopravnim poravnanjem ne podležbe obavez, da nadoknadi povjeriocima gubitak, što ga oni trpe ili da im pruži naknadu za druge povlastice, bez obzira, da li je dotični povjerilac učestvovao u glasanju ili da li je glasao za ili protiv poravnjanja.

„La grande nation“

Pruski je ministar rata pl. Stein, u geo preključke za vrijeme proračunske rasprave riječ, da pred njemačkim Reichstagom iznese jednu žalosnu činjenicu, koja mora svakoga da ispuni ogorčenjem. O ovoj žalosnoj činjenici morala je njemačka štampa da otvori posebnu rubriku, jer ne prodje gotovo ni jedan dan a da ne bi donio novih vijesti o grozotama, nasilnima i podlostima, počinjenih protivu onih njemačkih vojnika, koji su bili tako nesrećni da padnu u francusko zarobljeništvo. Izjava, da se njemačka vojna uprava konačno odlučila svojim neprijateljima vratiti mišić za drago, izdvajajući u njemačkom narodu, koji je sa sve većim ogorčenjem praćio francuska zlodjela, veliko zadovoljstvo. Iz čisto čovječijih osjećaja dugo se s njemačke strane oklijevalo, da se postupka prema poznatim riječima evanđelja: „oko za oko, zub za zub“. No kad su se izjalovili svi pokušaji, da se posredstvom neutralnih vlada i blagim represalijama ublaži sudbina njemačkih zarobljenika u Francuskoj, nije preostalo njemačkoj vladi drugo sredstvo.

Ko je samo površno proučio francusku bezodnu dušu i francusku povijest, taj se neće odviše čuditi, što je za Francuze karakteristična crta svireposti i u ovom ratu na tako niski način došla do izražaja. Ruševine heidelberškog zamka, što su ga čete Louisa XIV. — kod onoga napada u sred mira, koji je „sveto rimsko carstvo njemačke narodnosti“ platilo Alzacijom i Lorenom — zapalile iz puke težnje za razaranjem, a kojim je prilikom poklano na stotine hiljada mirnih nenaoružanih građana; zatim Bartholomejska noć; grozote hugenotskog rata; satiranje i istrebljivanje protestanata pod vladavinom velikog „suncanog“ kralja; strahoviti užasi Jakobinaca i Sansculotta u vrijeme velike francuske revolucije, koji su u roku od 3 godine preko 300.000 ljudi doveli pod guiljotinu — kod čega ne brojimo republikanska „vjenčanja“ ni lyonska i vendeerska masakiranja, ta najstrahovitija krvoprocijela, koja je ikada, otkada postoji svijet, zabilježila povijest —; razorenja, sramoćenja i razbojništva „vojske“ 3. republike i Napoleona I.; pa francuska zlodjela za vrijeme njemačko-francuskog rata 1870./71., koja su naročito u

mi, ozbiljno kajati, došavši na svježi zrak.

— Sto će kazati?! Ništa! — „tješili“ me moj uć također pijani drugovi. — Pa ti si valjda gospodar u svojoj kući... Ne boj se... Ne smiješ biti tako strašiv odmah prve noći... Moraš pokazati, da nisi pot papučom!

— A ne, to nijesam... nijesam... Ja sam gospodar u kući... dabome... to ću ja njoj doka-za-ti... počeo opet iz mene da govori alkohol.

Koliko se još sjećam, htjeli su me prijatelji nositi sve do u moj krevet, nu na tu sam se pomisao ipak u toliko osviješteno, da toga nijesam dopuštio. Svoje sam drugove na kapiji „moje“ kuće poslao k djavolu, i počeo se u pravom smislu te riječi da penjem stepenicama. Ne znam, kako bi mi to bilo uspjelo, da mi nije pomogla mljekarica, koja je baš dolazila sa mljekom i koja se krstila od čuda i sva uplašena govorila:

— Za boga, mladi gospodine, što se to s Vama desilo... Ta vi ste se jučer tek sa mladom gospođicom... za Boga... za Boga!

Najzad sam se našao u svojoj sobi. Moja je žena sjedila na postelji i gorko plakala... plakala...

Bilo mi je žao.

— Vidiš, dušice... ovaj... zaveli me drugovi... drugovi... lo-po-o-vi... ne ku više... onosti... o-o-o-ovo-o-sti...

Bavarskoj još danas u živoj uspomeni zbog na bavariskim ranjenicima od stanovništva grada Buzelisa-a počinjenih sramnih zločina; te najzad — least not last — „nettoyeurs“ i sadašnjega rata, koji su „specijalni francuski izum“ — to su sve, da se spomenu samo neke od povjesničkih činjenica, priljave ljage „velikog“ naroda, kakvih gorih sebi ne može čovjek ni zamisliti. Fraza o francuskom viteštvu je jedna povjesnička laž, da ne spominjemo tolike druge istorijske krivotvorine, od kojih se mnoge — zbog bezbrižnosti mase — ne daju iskorjeniti. Kako li sasna drukčije izgleda ratna povijest Austro-Ugarske, Pruske i Njemačke u opšte! Njihova je vojnička čast posve neokaljana; uvijek su se čete središnjih vlasti na frontu i iza fronta, ispunjene najhumanijim osjećajima uzdržavale od svih nečovječijih djela, a na strahote nijesu odgovarale strahotama ni ondje, gdje su to, kao na primjer za vrijeme vojne u Srbiji, brzim sudjenjem, morale da čine.

Po svojoj prilici ovaj rat narodima središnjih vlasti, koji su od vjeka bili skloni da biz kritike i s nekim udiviljenjem gledaju na sve ono što je tuđe, konačno ipak jednom hoće otvoriti oči i oni tako uznogno hoće oćenjivati svoje vlastite vrline. Kod toga će biti potrebno prije svega posmatrati i prosuditi „veliki“ narod i sinove gordog Albiona sa njihove prave strane. Bolje od Francuza, kako je to priznao njemački rami ministar pl. Stein, postupaju sa njemačkim zarobljenicima Englezi, no i oni počinjaju surovost, da zarobljenike otpuštaju iza fronta u domašaj njemačke vatre. I Englezi, naročito njihovi šarčni sumarodnici postupaju sa njemačkim zarobljenicima na grozan i nasilan način, i ako se kod njih radi više o osamljenim slučajevima, nego li o svirepom sistemu kao što je to slučaj kod Francuza. Može se očekivati, da će koliko s francuske, toliko i s engleske strane nastojati opovrći optužbe njemačkog ratnog ministra a vjerovatno ponovo raširivati bajku o navodnim njemačkim brutalnostima i razorenjima u Belgiji i sjevernoj Francuskoj. No središnje vlasti mogu mirno sačekati sud istorije. Ni u neutralnim državama ne će više vjerovati ovim sporazumnim lažima i iskrivljivanjima, jer im je nasilje nad Grčkom i povećano sputavanje neutralne brodarske plovidbe u dovoljnoj mjeri dokazalo, na kojoj se strani zaraćenih grupa mogu da nadju oskrnjivači i prezirači međunarodnoga prava!

*) Naročito kuhanje živih bavarskih ranjenika, koje su pogano, gadno djelo izvršivale podivljale žene „velikog“ naroda.

**) Od ljeta 1916. slijede francuske jurne kolone t. zv. „nettoyeurs“ t. j. ljudi oboružani bodežima, revolverima i bocicama s otrovom, koji imaju zadatak, da sa ranjenicima učine „čisti“ obračun. Obrazloženo je za ovu oficijelnu naredbu leži u tom, što bi Nijemci mogli osvojene rovove natrag preoteti, i vještinom ljekara svoje ranjenike osposobiti za front. — Neku sličnost s time ima i naredjenje branitelja Verduna, po kojem se Nijemcima ne smije davati pardona.

Njemački Reichstag.

Govor ministra vojnog pl. Steina.

Javljaju iz Berlina 1. o. mj.: Reichstag je nastavio sa prvim čitanjem budžeta. Vojni ministar pl. Stein ocrtao je žalosni položaj u kojem se nalaze njemački zarobljenici u neprijateljskoj zemlji. On upućuje, kako je cijeli njemački narod, doznavši za te žalosne prilike, ispunjen svetim gnjevom. „Neutralci su pokušali, veli ministar, da svim svojim silama ublaže sudbinu zarobljenika u neprijateljskim zemljama. Najgori je položaj u Francuskoj, gdje se na žalost stanje zarobljenika ne poboljšava, nego pogoršava. Neprijatelj postupa sa našim zarobljenicima ondje na način, kojim želi da ih duševno i tjelesno smrti.

— Ne ću da praštam... Tako šta... kuku mene... tako šta... No takvom si u istinu nijesam zamišljala tu prvu noć... Idem ja odmah natrag svojoj materi...

Dalje nijesam čuo. Došavši do kreveta svladao me san i ja sam zaspao sve onako obučen...

Probudio sam se tek oko podneva, na svoje najveće čudo — svučen i lijepe namješten u mekoj postelji. U prvaj je dakle noći morala moja žena da svlači — mene... Ja sam se zblijla zastidio...

Zato me po svojoj prilici nije htjela ni da pogleda, nu svojoj groznuju, da će me odmah ostaviti, nije ipak izvršila. Obukao sam se i hito sam da podjem.

— Kuda? upita me ona ustrašeno.

— Da se izvinem, što nijesam došao na rad.

— To sam već ja učinila. Javila sam podvorniku, koji se došao obavijestiti za tebe, da si obolio...

— Hvala Ti, hvala Ti... zlato moje... — i šta mladi čovjek sve ne učini — kleknuo sam preda nju i zakleo se svime, što postoji i ne postoji na svijetu, da ne ću više tako. No bila je još uvijek neumljiva. — Kasnije smo se ipak pomirili, a da se za to nijesmo nikada pokajali ni ona ni ja...

Sve one slobode, koje smo mi dopistili zarobljenicima u našim zarobljeničkim logorima u gajenju umjetnosti i nauke, — svega toga u Francuskoj nema. Stoga smo i mi sada te slobode ukinuli. (Živo odobravanje.) Vrijeme za pregovore, koje je prije bilo ustanovljeno sa 4 nedjelje, poslije kojega roka su se upotrebljavale protivmjere, krstilo je samo protivnik. Danas se smjesta preduzimaju te protivmjere, a onda se tek neprijateljska vlada o tome izvještava. Na hiljade njemačkih zarobljenika primorano je da radi neposredno iza francuskog fronta, gdje su izloženi vatri naših topova. (Uzvići ogorčenja.) Pokušaje ovih nesrećnika, da se pod okolnostima zaklone od vatre, sprečavali su francuski časnici sa oružjem u ruci. (Ponovno zgražanje Uzvići: Nečuveno! I to hoće da bude kulturna narod!) Mi smo preduzeli iste mjere i francuske zarobljenike doveli u isti položaj. To će trajati sve dotle, dok neprijatelj ne ispuni naš zahtjev, da naše zarobljenike smjesti bar 50 kilometara iza fronta. (Odobravanje.) Najsravnije je međjutim od svega, da se naši zarobljenici baš u najnovije vrijeme stavljaju na najveće muke, kako bi se od njih izmamili izvještaji o našim vojničkim prilikama. (Negodovanje u cijeloj kući. Uzvići: Sramota!) To se naši zarobljenici zatvaraju po više dana u prostorije slične kavezima, a moraju i gladovati, kako bi klonuli duhom i dali tražene podatke. Nije nam bilo lako, da se ugledamo na neprijatelja u tome pogledu, no na frontu je naredjeno, da se zarobljeni zarobljenici ondje nekoliko dana zadrže i dovedu u slični položaj. No kojejkakve prostaklike pri tome mi ipak izbjegavamo. (Odobravanje.) Ja sam u Francuskoj vidio nebrojne kolone francuskih zarobljenika, koji su pored mene prolazili; naši su ih vojnici doduše radoznalo posmatrali, no nikada nijesam iz ustiju naših vojnika čuo jednu uvredljivu riječ protiv njih, a još manje, da je koji od naših vojnika fizički napao zarobljenoga neprijatelja. (Odobravanje.) Tako radimo mi — „varvari“! Ja sam siguran, da se oštne mjere, koje smo preduzeli kao protivmjere, ne izvode uvijek od svih organa u jednakoj oštini. I ovdje dolazi do izražaja velika njemačka dobrotu, plemenitost našega srca.

U Engleskoj su prilike drugojačije. I engleski vojnici pokazuju više surovosti protiv naših zarobljenika. Mora se međjutim priznati, da Englezi ove surovosti obustavljaju, kao i upošte, da je postupanje sa zarobljenicima u Engleskoj bolje. To međjutim ne isključuje činjenicu, da i Englezi mnoge od naših zarobljenika šalju iza fronta u našu vateru. Stoga će im se taj postupak u jednako mjeri odvratiiti.

Poslanik dr. Meyer (centar) izjavljuje, da će ove prilike, kako ih je ocrtao ministar vojni, u istoriji biti obilježene kao najernja ljaga francuskoga naroda.

Neograničeni podmornički rat.

Velika potapanja u Sredozemnom moru.

Kb. Berlin, 2. marta.

Službeno javljaju: U zabranjenoj zoni Sredozemnoga mora potopile su naše podmornice: 17. februara južno od Malte jedan krcati transportni brod od prilike 9000 tona, koji je plovio u istočnom pravcu; 23. februara jedan transportni brod od prilike 5000 tona, pun sa četama, a praćen popratnim brodovima; istoga dana jedan brod za transport četa od po prilici 5000 tona, također praćen od popratnih brodova; najzad 24. februara oružani brod za transportni brod „Dorothy“ sa 4494 tona zapremine, na kojem se nalazilo oko 500 ljudi kolonijalnih četa sa topništvom i konjima. Jedan se dio četa utopio.

Načelnik admiralnog stožera ratne mornarice.

Početak priznavanja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

München, 2. marta.

Posljednji broj nedjeljnog lista „New Statesman“ u Londonu piše: „Neograničeni podmorski rat pruža u izvjesno snihsu izgleda u uspjech. Njemačka od njega očekuje, da će nam toliko zagroziti dovoz namirnica i sirovine, da ćemo već za nekoliko nedjelja biti primorani da pregovaramo. I to nje nikakvo ludo očekivanje. Ako se uništavanje količine to na bude tako kao do sad produžilo, mi bi morali rat za nekoliko mjeseci dobiti ili mir zaključiti. Drugi zimski rat ne možemo ni u kom slučaju izdržati. Njemačka je vlada vrlo dobro saznanja, gdje se njeni stvarni i doslovno jedini izgledi nalaze.

Poginuli srpski generali.

Kb. Bern, 2. marta.

Lyonski listovi javljaju iz Nizze: Prilikom potopljena torpednjace „Mimas“ poginuli su srpski general Goković, pukovnici Dragovan, Vučić i Ristić. (U brzojavu su imena vrlo nečitljivo i nerazumljivo saopštena, pa prema tome i ova vijest o poginulim licima nije pouzdana. Op Ur.)

Potopljeni brodovi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 2. marta.

Najnoviji spisak gubitaka četvornog sporazuma navodi osim broda „Laconie“ još i dalja tri engleska parobroda, kao i jedan grčki parobrod, koji je zaplijenjen jer je bio u engleskoj ratnoj službi.

Slučaj sa „Laconiom“.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Haag, 2. marta.

New-yorške vijesti svjedoče, da američka ratnička štampa hoće da iskoristi torpedovanje „Laconie“, da bi na taj način slomila otpor većih slojeva stanovništva protivu učestvovanja Amerike u ratu. Tačno je, da je poginula Američanka Hay zajedno sa svojom ćerkom, ostali su Američani, koji su se na brodu nalazili, spašeni. S toga je sumnjivo, da li će dva ljudska života biti u stanju da izmijene načelni otpor zemlje protivu rata.

Zeneva, 2. marta.

Lionski „Progress“ javlja: Osim spašeni sa broda „Laconia“ pripjeli su u Queenstowna mnogi putnici jednog drugog potopljenog engleskog parobroda čije se ime ne zna.

Sraha od gladi u Engleskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 2. marta.

Iz straha od gladi pokušava Engleska povećanje poljoprivredne proizvodnje. Glavni direktor za proizvodnju životnih namirnica preporučuje slijedeće mjere: 1. nedjeljno svih sedam dana raditi; 2. sa prodakalnice narediti nedjeljni rad; 3. danju i noću orati; 4. obučene radnike ne upućivati u vojsku; 5. gradjanske i vojne zarobljenike upotrijebiti za poljske radove, a i čete, koje su određene za odbranu zemlje upotrijebiti s vremena na vrijeme za te radove; 6. rekrutirati zene za poljske radove; 7. potpomagati male poljoprivrednike. — Glavni direktor izjavljuje, da ostaje još samo šest nedjelja radi obdjelavanja zemlje za ovogodišnju žetvu; sa nedjeljnim radom dobila bi se potpuna nedjelja. Svuda treba upotrijebiti motorne plugove, koji i noću mogu raditi pri acetilinskim fenjerima.

Engleski izvoz rude iz Španije.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“)

Zeneva, 2. marta.

Engleski uvoz rude iz Španije, na koji je engleska ratna industrija bezuslovno upućena, biće znatno sputan zbog morske zabranjene zone. — „Temps“ javlja: U Bilbao, engleskom izvoznom pristaništu ruda, prispjelo je od početka prošrenog podmorskog rata samo sedam engleskih brodova.

Amerika i središnje vlasti.

Amerika protivu Wilsonove diktature.

Kb. Washington, 2. marta.

Odbor prestavnčkog doma je znatno izmjenio zakon, kojim je predsjednik ovlašten, da naoruža trgovinske brodove i prije svega je odbacio vladino osiguranje za municijone brodove. Moguće je, da će jedna konferencija obiju domova kongresa morati odlučiti konačni oblik zakona.

Naoružanje američkih brodova

Kb. Bern, 2. marta.

Vlada mišljenje, da će u oba doma biti primljeni predlozi o kreditima za naoružanje trgovinskih brodova, koje je Lodge podnio predstavničkom domu.

Kb. Paris, 2. marta.

„Le Journal“ objavljuje jedan brzojav iz New-Yorka, prema kojem je raspisana nabavka za 2750 topova od 75 mm. sa lafetama. Po kalibru se misli, do će se ti topovi upotrijebiti za naoružanje trgovinskih brodova.

Hughes na strani Wilsona.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 2. marta.

Pariski listovi javljaju iz New-Yorka: Wilsonov bivši protivkandidat Hughes pozvao je poslije senatske sjednice, u kojoj je između republikanaca i demokrata došlo do neobično burnih prizora, sve političare, da se slože i da Wilsonu neograničeno odobre zahtijevano ovlaštenje, tako isto da može vrbovati pola milijuna dobrovoljaca.

Wilson želi samo naoružanu neutralnost?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Lugano, 2. marta.

„Corriera della Sera“ izvještava iz Londona, kako u Americi vlada opšte uvjerenje, da Wilson neće bezuslovno rat i da svojim govorima želi samo da postigne oružanu neutralnost, da bi mogao da pristupi oružanju. Za slučaj da otpočnu neprijateljstva između Njemačke i Sjedinjenih Država, ova bi se neprijateljstva ograničila na redje sudare između američkih brodova i njemačkih podmornica. Nema ni govora, da Amerika pošalje sporazumu pomoć u vojsci. Najviše ako bi poslala nekoliko vrlo malenih četa, da bi bila zvanično zastupljena na evropskom bojištu.

Revolucija na Kubi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 2. marta.

Predsjednik Kube je zahtijevao u Washingtonu, da se što brže pošlje jednog veće odjeljenje vojske. Dvije trećine zemlje se nalazi u pobuni.

Austro-Ugarska.

Nadvojvoda Franjo Salvator u Krakovu.

Kb. Krakov, 2. marta.

Nadvojvoda Franjo Salvator, glavni nadzornik dobrovoljne sanitetske službe, juče je poslije podne prispjao ovamo. Na stanici su ga dočekali generali, načelnici gradjanskih vlasti, a u ime galicijskog pomoćnog društva Crvenog krsta knez Pavao Radziwił i princ Czartoryski. Nadvojvoda je posjetio Czartoryskiev muzej i Jagelnsku biblioteku. S večeri je nadvojvoda otputovao da posjeti nekoliko pomoćne bolnice u Galiciji.

Grofi pl. Hayun — namjesnik Galicije. Kb. Beč, 2. marta.

C. i kr. dopisni ured javlja: Njegovo Veličanstvo je namjesnika u Galiciji, general-majora v. s. tajnog savjetnika Ericha pl. Dillera, razriješilo tog položaja, na njegovu vlastitu molbu, priznavajući mu dragocjene zasluge, koje je on u vjernoj odanosti u teškim prilikama stekao, a za namjesnika Galicije je imenovao generala konjice Karla grofa pl. Hayuna.

Njemačka.

Krštenje sina Joachima pruskog.

Kb. Berlin, 2. marta.

U prisustvu carica, vojvode i vojvodkinje od Braunschweiga, nadvojvode Maksa i roditelja novorođenčeta, kao i mnogih drugih stranih gostiju, sinoć u 6 sati je kršten prvenac princa Joachim a pruskog u poršadamskoj palati. Pri krštenju je dobio ime Karlo Franjo Josip.

Poljska kraljevina.

Poljski seljaci protiv Rusije.

Iz Varšave javljaju: Listovi donose po moskovskom listu „Gazete Polska“ saopštenje jedne poljske ličnosti, koja se u posljednje vrijeme bavila u Poljskoj, te imala prilike, da se pouzdano informiše o sadašnjem raspoloženju u Poljskoj. Ta ličnost veli, da se sada među poljskim seljacima opaža živa težnja za stupanje u poljsku vojsku i za borbu uz središnje vlasti protiv Rusije. Ovaj preokret u nazorima poljskih seljaka nastao je poglavito uslijed vijesti američanskih listova, po kojoj ruska vlada namjerava, da po povraćaju Poljske raseli jedan milijun Poljaka u južnu Ameriku. Osim toga pridonijela je ovom obrtu i ta okolnost, što poljski seljaci, žive sada u izvlesnom blagostanju, jer nikada prije, pod ruskom upravom, nijesu dobijali za svoje proizvode tako visoke cijene kao sada.

Sporazumje sile medju sobom.

Ukidanje prava utočišta u Engleskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Haag, 2. marta.

Bonar Law izjavio je u donjem domu, da se sad preduzimaju koraci, da se gradjani sporazumnih sila, naročito ruski, ili povrate u svoju domovinu, ili uvrste u englesku vojsku. Rusija je time zadovoljna. Predlog, da se Rusima dozvoli seoba u Ameriku, u koliko bi oni to pretpostavili, odbijen je. Ove zakonske mjere sprovede se po potrebi nasilno. Još predje je nešto slično pokušavano, ali je pokušaj naišao na protest, po kome se takav postupak ne bi slagao sa pravom utočišta za izbjeglice.

Francuska štampa protiv engleske zabrane izvoza.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 2. marta.

Lyonski listovi osudjuju najostrije englesku zabranu izvoza. Pod naslovom „Motiv francuske trgovine“ piše „Nouvellette“, da manjak francuskog izvoza vina, svile, voća i luksuzne robe iznosi 60 milijuna. Engleski postupak oštetioćio privredni život pa i javni kredit Francuske. Francuska trgovina osjeća vrlo neugodno takvo nebratsko držanje Engleske.

Rusija.

Opšta mitilizacija u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 2. marta.

„Ruskija Vjedomosti“ javljaju, da će do kraja ovog mjeseca biti mobilisan svaki podanik Rusije, koji je za vojsku sposoban.

Radnički pokret u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Frankfurt, 2. marta.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Stockholma: Zapovjednik petrogorskog okruga general Habalov obnarodovao je, da se Petrograd nalazi u ratnom stanju, pa je naročitom objavom opomenuo radnike, da se klone demonstracija prilikom otvaranja dume. On je od vrhovnog zapovjednika vojske ovlašten, da svaki otpor ili nered uguši oružanom silom.

Jevreji u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Stockholm, 3. marta.

„Riječ“ saopštava, da je ministar prosvjete Kulčiška zabranio dalje otvaranje jevrejskih privatnih gimnazija. „Ruskoje Slovo“ javlja, da se na osnovu naredbe vlasti svi Jevreji, izuzimajući ljekare, koji se nalaze u službi građanskih ustanova i zemstva, moraju odmah otpustiti.

Engleska i kolonije.

Australska predskazanja o miru.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Rotterdam, 2. marta.

Londonski „Chronicle“ javlja iz Melbourne: Australijski parlament odgođen je do 8. oktobra, pošto je prije toga ministar Hughes na više interpelacija stavio u izgled, da će do toga doba već biti mir.

Iz engleskog parlamenta.

Kb. Rotterdam, 2. marta.

Prema „Nieuwe Courant“ je u donjem domu najavljeno, da su okončane pripreme za uvodjenje obaveznih obroka životnih namirnica. Prema tome se oni mogu uvesti samo u slučaju nužde. U gornjem domu je pretresano pitanje o radničkim dnevnicama. Jedan član gornjeg doma je izjavio, da su poljoprivrednici uslijed oskudice u radnim snagama došli do očajanja. Lord Derby je saopštio, da se sad u vojsci istražuju poljoprivrednici, pa će biti otpušteni.

Iz simleinskog pokreta.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“.)
Stockholm, 2. marta.

Novoizabrani predsjednik irskog simleinskog saveza (udruženje za očjepljenje) Plunket, neće zauzeti svoje mjesto u parlamentu, jer su mu njegovi birači zabranili, da predje prag Westminsterke palate.

Lord Fisher spasilac u nuždi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Haag, 2. marta.

Iz Londona se javlja: Admiral Meux je napao u donjem domu lorda Fishera, čije su pristalice htjele da proture njegovo naimenovanje za lorda admiraliteta. On je kritikovao način, kojim je postupao prema časnicima.

Podtajnik mornarice, Lambert, odgovorio je, da se Engleska sad ne može lišiti znanja lorda Fishera.

Italija.

Italija pred privrednom kapitulacijom.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Zürich, 2. marta.

„Corriere della Sera“ piše: Iduća dva mjeseca riješiće, da li će Italija moći izdržati svoj privredni život, ili će morati kapitulirati. Vlada se nalazi pred sudbonosnom odlukom zbog ishrane zemlje.

Rat u Rumunjskoj.

O rumunjskoj vojsci.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)
Berlin, 2. marta.

„Berliner Tageblatt“ javlja iz Bukarešta: Jedan rumunjski časnik, koji pripada jednoj aristokratskoj rumunjskoj časničkoj porodici, otkrio je kao ratni zarobljenik vrlo zanimljive pojedinosti o moralnom opadanju rumunjskog stanja vojske. Bilo je ljudi, koji su još prije rata upozoravali na takvo podivljanje. Tako je general Averescu u junu 1916. u jednoj sjednici nadzorništa vojske rekao, da jedna zemlja, koja nije u stanju da pobjedi unutarnjeg neprijatelja, varalice, ne treba ni da pomišlja na borbu s polja. Politička okolina šefa glavnog štaba jednoveremeno je bila i trgovačko društvo i po ruskom načinu je vršila nabavke za vojsku. Ratni dotadak časnicima većinom nije isplaćivan; samo su ljubimci redovno nagradjivani, ali su za to u kockanju sve gubili. Već u prvim kretanjima vojnici nisu dobivali topla jela. Grančljivost njihovih vodja upućivala ih je na rekviriranje, dokle su oni punili svoje džepove. U povlačenju iz Erdelja zapovjednik 6. lovačkog puka je prodao gostioničarima i trgovcima svu zalihu ishrane. Odmah u početku rata nije bilo nigdje čarapa, kajisa za obuću, a naročito bodljikavih žica.

Grad i okolica.

Ljekarsko veće.
Danas, u subotu 3. o. m. u 6 sati po podne, biće u časničkoj menaži c. i. k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda šesta sjednica pod predsjedništvom nadlijeka Dr. F. Zimera. Predavaće Dr. jur. i med. Viktor Tausk „O psihologiji vojničkih bjegunaca“. Gošći su dobro došli.

Trže se:

Umoljavaju se, da se radi prijema novca javno ako su u Beogradu, inače da poštu tačnu adresu:

I. Gospodinu Tatomiru Petronijeviću, Beograd, Knez Mihajlova ul. 18.

Učitelji i učiteljice: Borisav Stanković, Bogdanac; Radovan Jelenić, Bogdanac; Borisav Naković, Smokvica; Angelina Mišosavljević, Marena; Natalija Kretić, Gjevdjelija; Katarina Popović, Gjevdjelija; Stojanka Crvenčanin, Gjevdjelija; Lenka Marković, Novi Pazar; Natalija V. Petrović, Negotin Vardar; Ivan Božović, Bitolj; Sofronije Slavković, Martiac; Dimitrije Mačić, Samokov i German Rusić, Topolnica.

II. Gospodinu Kostu Jezdiću, Beograd, Poslanička (Krunska)-br. 78.

Učitelji i učiteljice: Toma Krušakir, Stenča; Milka M. Ilić, Tearce; Jovanka Pop Ristić, Lokvica; Filip Trpković, Nišiorov; Nestor Jakovljević, Talmiša; Dimitrije Čoković, Cerovo; Rista Antić, Velkovića; Sergije Lazarević, Lenkovo (Gostivar); Nikodije Desić, Mavrovo; Mihajlo Ugrinović, Mavrovo; Sofronije Ugrinović, Mavrovo; Trajko Antić, Zenjume; Apostol Trpković, Adra, i Sava Teofilović, Ropočevo.

Zima se vraća.

Juče smo imali ponovo cijeloga dana — snijeg. Još prekiučje je bilo dobro zahladnilo i snijeg je provejavo cijeloga dana, ali je juče počeo ozbiljno da pada i padao je preko cijeloga dana. Pored toga hladnoća je bila prilična i temperatura se stalno spušta. Krovovi su se ponovo običeli, ulice su već pune snijega, i zima, koja je, kako je izgledalo, bila otpočela da bega, vraća se ponovo.

Cijena mljeku.

S obzirom na povišene cijene hrani, kojom se hrane krave-muzare, potrebno je bilo nešto povisiti i proizvodjačima cijenu mljeku.

Kako će stoga od sada opština grada Beograda plaćati svima proizvodjačima mljeku veću cijenu za mljeko, to je prinudjena, da i sama podigne nešto malo cijenu mljeku. Od 1. ovog mjeseca prodavnice mljeku opštine grada Beograda prodaju građanstvu mljeko po cijeni od 80 helera po litru.

Mljeko će se dobijati kao i do sada na osnovu uputnica za mljeko, koje izdaje opština grada Beograda na osnovu ljekarskih uvjerenja.

Stalne uputnice za mljeko i brašno.

Sva ona lica, koja su prošloga mjeseca dobila stalne uputnice za mljeko ili brašno, to jest uputnice koje važe do opozivanja, a žele da po njima i dalje uzimaju mljeko odnosno brašno, pozivaju se, da ih do utornika 6. ovog mjeseca zaključno donesu u administrativno odjeljenje opštine grada Beograda.

Sve ove uputnice razdijelile se u grupe prema novoj uredbi, a na osnovu ranije već izdatih ljekarskih uvjerenja i imaicima istih će se po mogućstvu izaci na susret da dobiju mljeku ili brašno.

Naknadno će se objaviti ovim putem, kada treba doći u opštini grada Beograda, da se podignu nove uputnice za mljeko odnosno brašno.

Poziv hotelijera, gostioničara i sopstvenika kujni.

Svi hotelijeri, gostioničari i sopstvenici kujni u Beogradu imaju se prijaviti Takseno-tarifnom odjeljenju opštine grada Beograda danas u 3 sata poslije podne, radi prijave potrebne količine mesa za njihovu radnju.

Upozoruju se svi gostioničari, hotelijeri i sopstvenici kujni, da je u njihovom vlastitom interesu, da neizostavno dodju danas radi gornje prijave.

Obustavljena javna prodaja.

Ranije objavljena javna prodaja robe iz pogrebnog preduzeća „Glorija“ u radnji na Obilićevom vijencu br. 4 po zastavštini pok. Petra Al. Arsovića, od strane opštine grada Beograda koja je bila odredjena za 8. marta ove godine, po odluci starateljskog suda, obustavljena je.

Ovim se prednja odluka od strane sudskog odjeljenja opštine grada Beograda objavljuje građanstvu radi znanja.

Kretanje stanovništva.

Izvjestaj prijavnog ureda od 28. februara: Prijavljeno 95, objavljeno 35, preseljena 55; u hotelima prijavljeno 113, objavljeno 105; ostalo u hotelima prijavljenih stranaca 182.

Narodna privreda.

Upustvo za proljetne radove na njivi i livadi.

Teško ratno doba i njegove brige za nasušni dnevni hleb, primoravaju nas, da pomoćne izvore poljoprivrednih predjela tako iskoristimo, da pri koliko je moguće manjoj primjeni snage dobijemo što je moguće veći žetveni prinos. Biće s toga od koristi, ako se praktična iskustva na polju obradivanja biljki što češće saopštavaju, da bi se njihova primjena u praksi što bolje učvrstila i proširila. Naročito je to slučaj ovdje u zaposjednutom području, gdje okružne i kotarske vlasti imaju često da se bore sa starinskim suvjerjem, zloupotrebama i besmislenim običajima, prema kojima djelomično kao nestručnjaci stoje u nedoumici, šta da čine.

Obradivanje zemljišta je ovdje u Srbiji većinom teško i nezgodno, jer se skoro bez izuzetka ima posla sa slovom i podvodnim zemljištem, koje se sporo isušuje, neblagovremeno obradivanje, pravi grudve, koje se mogu usitniti samo primjenom veće snage.

S toga je baš sad u proljeće od velike važnosti, da se za početak radova ugribi pogodno vrijeme, da bi se oranice dovele u stanje, u kome bi se moglo pristupiti zasijevanju proljetnih usjeva.

Još s jeseni preorano zemljište može se ponovo obraditi tek tada, kada mu je površina sa svim isušena i kad se ono više ne hvata za obuću i poljoprivredne sprave.

Ako se zemljište hoće s proljeća da ore, onda ono mora biti toliko suvo, da izvučena brazda ne izgleda kao izbačeno busenje, da izorana površina nema masni izgled, nego da sa rala na plugu otpada u trošnim grudvama, koje drljača za plugom isitnjava u grudvice, krupne kolika je dječija pesnica. I ovo plugom i drljačom razlabavljeno zemljište ne smije se hvatati za obuću i poljoprivredne sprave.

U opšte je potrebno, da za plugom slijedi što je moguće prije drljača, t. j. odmah čim je izorana brazda sasušena, da bi se još svježije grudve mogle izdobliti i da se stvorenom suvom površinom sprječi dalje sušenje zemljišta.

Zemljište s proljeća orano bezuslovno se mora izdržati prije no što se ono sijalicom u širini zasije. Kod ručnog sisanja je opasnost, da zrna padnu previše duboko te ne mogu izmći. Bačeno sjeme, bilo sijalicom ili rukom, mora drljača rasporediti u podjednak položaj. Kod ručnog sisanja se preporučuje dvostruko drljanje.

U Srbiji mnogo nubičajni način sisanja, da se sjeme baci na još ne preorano zemljište pa da se poslije oranjem unese u zemlju, potpuno je nepravilno, ono se može upotrijebiti u najvećoj nevolji, kad se nema dovoljno vremena i gdje je oskudica u stočnoj snazi.

Sa zasijavanjem u jesen preoranih njiva može se odmah otpočeti, čim površina ima gore opisani izgled i kakvoća. U tu svrhu mora preko njive preći drljača, koja duboko hvata, poslije čega se sjeme zasije sijalicom. Ako se pak sisanje rukom vrši, onda se sjeme baca na nepredrljane zimmne brazde, pa se poslije drljanjem rasporedi. Biće korisno, ako se drljanje ponovi. Da bi drljača što dublje zahvatala, mora ona biti na dužem lancu ili užetu, tako da je ruda volovska ili konjske sijalice najmanje tri metra daleko od same zakačene drljače, tada će drljača dobro hvatati.

Ponovno oranje onih njiva, koje su već s jeseni preoravane, može se vršiti samo onda, ako to zahtjeva zbijenost zemljišta, inače treba izbjegavati. Duboko oranje s proljeća ne donosi nikakve koristi, jer se time daje maha bržem i jačem isušivanju zemljišta, te sjeme, ako nastupi suša, nemaju vlagu koja mu je za nicanje potrebna. Za to godišnje doba dovoljna je dubina brazde od 12 do 16 cm.

U opšte pri svakom obdeljavanju mora se voditi računa prije svega o tome, da se zasijanom sjemenu stvori što je moguće povoljniji uslov za njegovo nicanje. Ti su uslovi razdrobljeno zemljište, koje se ponovo samo toliko zbjije, da bačeno sjeme dobro pokrije i da pri tome ima toliko vlage, da sjeme može brzo i snažno mći.

Ako bi zemljište bilo suviše razdrobljeno i grudvasto, korisno je po neki put da se ono prevlači, ali se treba imati na umu, da valjak suši zemlju, jer on potpomaže isparavanje površine.

Ako se poslije pljuska ili žegom poslije kiše zemlja jako okori, tako se sjeme ne nicanju sprječava, potrebno je da se zemljište drljačom razlabavi. Moguće oštećavanje pojedinih zemetaka pričičnice manju štetu nego li što bi ona bila, kad veći dio, klica ne bi mogao probiti zemljinu koru to bi morao uginuti.

Zasijavanje sijalicom ili rukom mora se tako vršiti, da sjeme bude pokriveno dovoljnim slojem zemlje, ali da pri tome ipak ne bude duboko zasijano, čime bi bilo u nicanju ometano. Kod labavog pjeskovitog zemljišta moraju s toga sijalice biti manje opterećene, a i grabulje i drljače moraju plić hvatati nego li u jačem zemljištu.

Opšte je pravilo, da što je lakše sjeme, s tim se plić mora zasijavati, s toga laka sjemenja trave, djeteline i povrća treba vrlo labavo drljati, često puta dovoljno ih je samo valjati, dokle sjeme svih vrsta žita treba da dodje u zemlju 4—8 cm. duboko, da bi moglo pravilno klijati i zadobiti potreban korjen.

Slabi jesenji usjevi zahtjevaju njegu, prema tome kako su izdržali zimu.

Ako su korjeni biljaka uslijed promjenljivog topljenja snijega i mraza izvučeni iz zemlje, što se naročito događa poslije topljenja snijega — preporučljivo je prevlačenje usjeva sa pluznim valikom, što naročito treba kod raži činiti.

Ako je pak zima prorodila pšenične usjeve, samo ako se ono inače dobro ukorjenilo, korisno je izvršiti drljanje. Tako je drljanje prema stečenom iskustvu korisno svima zdravim pšeničnim usjevima, jer razlabavlja zemljište i uništava mnogi korov, a pšenici ne nanosi nikakve štete. Poljoprivrednika ne treba da zastraši to, što tako predrljani ozimnji usjev u prvi mah blijedo izgleda, jer se on poslije nekoliko dana popravlja na po-

slije u toliko veselije izgleda, i dobro napreduje.

Ako se hoće da se njive, koje su s jeseni preorane, tek dočnije zasiju, kao n. pr. kukuruzom, onda se savjetuje, ako ima na raspoloženju stočne snage, da se njive predrljaju. Tim će se postupkom sprječiti isušivanje zemljišta, pomoćice se nicanju korova, koji će se dočnije prije zasijavanja ponovnim drljanjem grabuljama uništiti.

Odnosno kakvoće zemljišta i vrste sjemena u Srbiji se ne može mnogo birati, oboje se mora primiti onako kakvo je i kako ima.

Ipak je potrebno napomenuti, da za žita (osim kukuruz) svježe stočno djubre nije korisno, jer ono razvija suviše bujni list i s tim u vezi izaziva poljegaenje žita, što upravo šteti glavnu stvar poljoprivrede, — dobitak zdravog zrna i u većoj količini.

Krompir, kukuruz i stočna repa podnose vrlo dobro i stočno djubre, duhan se može, a i treba gnojiti govedjim djubretom. I sve povrće podnose jako gnojenje, te ljetine treba u opšte zasijavati na dobro zagnojenoj ili po sebi vrlo jakim zemljištu, jer se njihovo neprekidno obradivanje isplaćuje samo pri postizavanju najzdašnije žetve.

Zemljišta, koja su vlažna, podvodna i koja izvorna voda topi treba ostaviti za proizvodnju trave, jer se njihovo obradivanje, dok se ne isuše, u vrlo rijetkim slučajima isplaćuje.

Danas se pri sisanju ne može voditi onaj račun kao u mirno doba, jer je izbor sa svim ništavan, mora se biti zadovoljan sa onim što se dobije.

Ako se ipak blagovremeno dobije sjeme, pa se prema tome ima još dosta vremena, treba sjemenje dobro očistiti od trulih zrna i druge urođice, bolje je baciti na hektar manju količinu dobrog zrna, nego li veću pomješšanu sa urođicom.

Ječma je dovoljno zasijati sijalicom na hektar 140—160 kg., zobi 100—120 kg. zdravog zrna, kod ručnog sisanja je potrebno za 15—20% više.

I livade, koje se kose potrebno je s proljeća njegovati, a to biva u glavnom ovako:

Vreže korova i krupnu travu treba po mogućstvu što više uništiti, krtičnjake razbacati i poravniti.

Poslije toga treba livade dobro izdržati, ako ima na livadi trina, treba njima zasijati prazna mjesta.

One livade, koje su izložene proljetnim poplavama, mogu se tek pošto voda usane obradivati. Kad se te livade dobro isuše potrebno je ona mjesta, koja su bila jače poplavljena, dobro izdržati, da bi poplavljena trava dobila opet vazduha i svjetlosti.

Ko se ovih opštih i najglavnijih pravila u obradivajuju zemljišta bude pridržavao, neće pogriješiti, i može računati, ako samo vrijeme posluži, na redovni žetveni prinos.

Dr. prof. Franjo Dezasse,
profesor poljoprivrede.

Poziv na pretplatu!

Od 1. marta počela je nova pretplata.

Umoljavamo, da istu blagovremeno obnovite, da u dostavljanju naših novina ne bi nastalo prekidanje.

Pri obnavljanju pretplate, upozoruje se na nove cene, koje su sledeće:

Mjesečna pretplata:

u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od c. i. k. četa za bojnu i etapnu poštu	K 2.—
u Beogradu sa dostavom u kuću	2.50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	2.60
u ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije	3.—
u inostranstvu	4.50

Kod plaćanja imade se tačna adresa čitko navesti.

Kod preseljavanja a naročito kod promjene poijne pošte, nužno je, da se osim tačne nove adrese takodje i predjašnja adresa navede.

Administracija „BEOGRADSKIH NOVINA“
Et. pošta Beograd.

Razne vijesti.

Koža od ajkulje.

„Schweizerisches Handels- und wirtsch. Anzeiger“ javlja, da sjeveroamerikanski ribarski ured, s obzirom na postojeću oskudicu u štavljenoj koži, čini sve moguće pokušaje, da se za ovu upotrebu koža od ajkulje (morskog psa). U koliko je ajkulja veća, u toliko je njena koža za štavljenje bolja. Rečeni ured snabdjeva ribare potrebnim spravama za hvatanje ajkulja, a čuvarima na kulama svjetiljkama je naložio, da bodro prate kretanje ajkulja i da o tome izvještavaju ribare, najzad je pozvao kožare i industrijalce, da s njim stupe u prepisku o toj novoj industriji. U američkim vodama ima vrlo mnogo ajkulja. Naročito velikih primejaka ima u vodama provincije Floride.

Posljednje brzojavne vijesti.

Izvjesta, njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 2. marta.

Zapadno bojište:

Između Yperna i Arrasa ostalo je bez uspjeha više neprijateljskih izvidničkih napada. Protiv naših rovova istočno i jugo istočno od Soucheza prodirala su poslije živahne vatre jaka engleska odjeljenja. Napadi su odbijeni. U luci je iz bliza ostalo u našim rukama zarobljenih 20 neprijateljskih vojnika sa jednom mašinskom puškom. U oblasti Ancres mnogostruki sukobi u prednjem polju naših položaja; ondje smo i kod Caischnja engleskih gnezdila kod Saifly a zarobili 30 neprijateljskih vojnika, a zaplijenili 5 mašinske puške. Na francuskom frontu došlo je do više mjesnih predžetca. Južno od Nouvrona privede su naše navalne čete nekoliko zarobljenika iz druge neprijateljske linije rovova.

Istočno bojište:

Zapadno i južno od Rige, između mladzolskog i naroškog jezera, na Ščari, kao i između gornjeg Sereta i Dnjestra bila je od vremena na vrijeme življa borbena djelatnost. Na istočnoj obali Narajovke donio nam je jedan napad naših navalnih četa potpuni uspjeh. U ruskim su položajima razorena mimska okna, zarobljen 1 časnik i 170 vojnika, a zaplijenjeno 3 mašinske puške i 3 sprave za bacanje mina.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U jurišima, koji su se ponovili pet puta i koji su bili skopčani sa teškim neprijateljskim gubicima, pokušali su Rusi da povrat dvije uzvisine sjeverno od drumu, koji vodi u Valeputnu. Svi su se napadi slomili pred našim položajima.

Kod voine grupe maršala pl. Mackensena i na mačedonskom bojištu položaj je neizmjenjen.

Prvi zapovjednik glavnog siana pl. Ludendorff.

PROMJENA U GLAVNOM STOŽERU AUSTRO-UGARSKJE VOJSKE.

Kb. Beč, 2. marta.

Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo blagoizvolio je izdati ova Previšnja ručna pisma:

Dragi maršalu barone Conrad!

U prvofazi ovoga rata Vi ste kao savjetnik vrhovne vojne uprave bistrim upoznavanjem neprijateljske slabosti i jasno promišljenom inicijativom izravnali ogromnu nadmoćnost naših neprijatelja. Vaš je bistri pogled našao sigurnog izlaza iz najtežih položaja. U daljem toku ovoga rata znali ste Vi, svjesni svoga cilja, u uzajamnom radu sa našim vjernim saveznicima na odlučnom mjestu i u pravo vrijeme sakupiti potrebne borbene snage, te na svim bojištima stvoriti podlogu za pobjedonosne operacije. Isto tako znali ste preduprijeti i onemogućiti namjere novih vjerolomnih protivnika. I prema Meni bili ste uvijek nesebični i požrtvovani savjetnik.

Ako Vas sada dižem sa Vašega mjesta kao načelnika glavnog stožera Mjesta cjelokupne odbranbene sile, u svrhu da Vašu okušanu snagu upotrijebim na drugom važnijem mjestu, to osjećam potrebu, da Vam kao vidljiv znak Moga povjerenja i Moga zahvalnog priznanja za Vaše vječne zasluge podjeljujem veliki krst reda Marije Terezije.

U okolnosti, da Vam predajem onaj krst, koji sam ja na molbu Moje vjere, junačke odbranbene sile, 17. januara stavio na Svoje grudi, možete uvidjeti svijetli Izraz Moga naročito visokog poštovanja.

Badep, 2. marta 1917.

Karlo s. r.

Dragi generale pješadije pl. Arzi! Postavljam Vas za načelnika glavnog stožera Mjesta cjelokupne odbranbene sile.

Baden, 2. marta 1917.

Karlo s. r.

CIJENE OGLASIMA:

Osmi na jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja) 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
Bijeske: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

CIJENE OGLASIMA:

Osmi na jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
Bijeske: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASNI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

Kupovine i prodaje

Traži se jedna vinska ili raklijska pumpa da se kupi. Posude pod "E. P." Hotel Park. 29238-2

Papučice sa drvenim djonovima vima sve vrste za odrasle i djecu nevezovano jeftino prodajem bez konkurencije. Životne namirnice kupujem sve vrste. K. Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8, do "Beogradskih Novina". 28620-2

Stanovi.

Dve zasebne sobe u blizini Kalemegdana, traže se pod klijem od 15, marke. Ponude pod "E. P.", Hotel Park. 29237-4

Jedna elegantno nameštena soba, a po potrebi i dve sa kupatilom i elek. osvjetljenjem izdaje se odmah. Za obaveštenje i pogodbu upitajte Svetosavska 3. 29306-4

KORRESPONDENCIJA.

Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus Geneva. — Prema vašem oglasu slobodne smo umoliti vas da podesite kod nadležnih, da nam se isposrebuje invalida neprimljena od oktobra 1915. god., kako smo ostale bez sredstva za život a nejakom decom muzeve izgubili, koji su nam bili hranitelji i ja sam izgubila sina koji je sad poginuo u ovome ratu kao regrut, to se nadamo da nas nećete ostaviti ovakoju sudbinu bez pomoći što brže, invalida nam je 300 dinara godišnje a broj rešenja Prvostepenog Jagodinskog suda za Julku Miladina Lazarevića sa 2 neke dece Nr. 2543, za Gmilu Ilije Pavlovića-Jetića sa 7. dece Nr. 2, i Milevu Cvetka Alimpijevića sa 5. dece Nr. 5. Sve tri iz sela Šantrova sreza beličkog pošta Jagodina. Blagodari vam Julka Lazarević, Šantrova. 29204-8

KORRESPONDENCIJA.

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Primih od brata jednu pošiljku novaca kao i drugu od mog primanja. Molim vas, javite mi, da me se uvijek sjećate, jer sam bolesna. Potrebno mi je liječenje. — Jovanka Nikolićka, Kraljeve Natalije ulica 94. Beograd. 29158-8

Čedi Radojkoviću, Rue Pierre Fatio, Ženeva.

Dragi Čedi! Molim te ovaj oglas dostavi Dobri, broj pošte 16: Sa decom sam zdrava, ali u velikoj brizi za tobom. Majka, Draga i braća u Beogradu. Novac ne primih. Kad dobijem, pošalju majci, koliko si rekao. Za nas ne brini, samo se javljaj br mjesечно. Izvjesti Milana i Djurdja Dimitrijevića, da su im kod kuće svi živi i zdravi. Rasnitaj za što veći broj naših seljaka i meni javi, a oni će sav trošak podneti. Javi za Kristijova Rankovića, 17. puk, 3. četa, 3. bataljun, i za kum Stevu i njegove sinove. Javi za Ninka Vidakovića. Sofija sa decom i tetka Evicom zdrava. Izvjesti Iliju, djeca mu lube ruku. Bogosavljevi svi zdravi. Djeca te spominju svakog časa i stalno smo u mislima s tobom. Čedi i Dobri mnogo pozdrava od djece i Milice Ivanović, selo Julovik, Šabac. 29150-8

Adamu Diermanu, Ženeva.

Molim te, javi Čedi, da sam ovog mjeseca i u septembru primila novac. Neka mi od se šalje redovno, jer mi je novac veoma potreban. Prije neki dan došlo imo strašno vijest, da smo i Peru izgubili. Zdravi smo svi. Tebe i Bosu mnogo pozdravlja. Mica Č. Vasić, Krunska ulica 12, Niš. 29161-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas izvjestite me, jesu li živa i zdrava ova lica: Boža Milošević, komordžija iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv, dunavskih divizije; Blagoje Janković, iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv; Milovan Davidović, iz Velikog Sela, 7. puk, I. poziv, svi iz okruga beogradskog, Milan Pejić, Pozorišna ulica 5, Beograd. 29164-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas, javi Čedi, da sam ovog mjeseca i u septembru primila novac. Neka mi od se šalje redovno, jer mi je novac veoma potreban. Prije neki dan došlo imo strašno vijest, da smo i Peru izgubili. Zdravi smo svi. Tebe i Bosu mnogo pozdravlja. Mica Č. Vasić, Krunska ulica 12, Niš. 29161-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas izvjestite me, jesu li živa i zdrava ova lica: Boža Milošević, komordžija iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv, dunavskih divizije; Blagoje Janković, iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv; Milovan Davidović, iz Velikog Sela, 7. puk, I. poziv, svi iz okruga beogradskog, Milan Pejić, Pozorišna ulica 5, Beograd. 29164-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas izvjestite me, jesu li živa i zdrava ova lica: Boža Milošević, komordžija iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv, dunavskih divizije; Blagoje Janković, iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv; Milovan Davidović, iz Velikog Sela, 7. puk, I. poziv, svi iz okruga beogradskog, Milan Pejić, Pozorišna ulica 5, Beograd. 29164-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas izvjestite me, jesu li živa i zdrava ova lica: Boža Milošević, komordžija iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv, dunavskih divizije; Blagoje Janković, iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv; Milovan Davidović, iz Velikog Sela, 7. puk, I. poziv, svi iz okruga beogradskog, Milan Pejić, Pozorišna ulica 5, Beograd. 29164-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas izvjestite me, jesu li živa i zdrava ova lica: Boža Milošević, komordžija iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv, dunavskih divizije; Blagoje Janković, iz Mirijeve, 7. puk, I. poziv; Milovan Davidović, iz Velikog Sela, 7. puk, I. poziv, svi iz okruga beogradskog, Milan Pejić, Pozorišna ulica 5, Beograd. 29164-8

Radisav Mitrović i Kosta Aleksić Ženeva. — Molimo vas izvjestite Lazara Jovanovića i sina Branislava, da li Sofia sa decom zdravo u Rogožici i javite Luku Vukoviću posljednjem regrutu srpske vojske, da je njegova majka Ljubica zdrava. Neke još se javi. Sofia je dobila jednom novac od Brane. Srđasin vas pozdravlja Sofija sa decom i Ljubica Vuković a još više i vaš dobroželjni prijatelj Radisav Čugurović, Rogožica. 29119-8

Gospodinu Jovanu Premoviću i Stevi Aćimoviću. — Molim vas izvjestite me što pre, je li živ i zdrav moj muž Gjera Maksimović, obveznik rajfske vojne stanice, ložač Dimičeve cigljane. Možete upitati za njega gospodina potpukovnika Brunelicha, on će vas najbolje izvjestiti. Blagodarja Ljubica Dj. Maksimović, Beograd, Knez Danilova ulica 16-a. 29153-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Mitra, Zivana i Mitra Sarić iz sela Stanaca okruga beogradskog mole vas da izvjestite njihove muzeve: Isaila komordžiju dunavskog artiljerijskog puka II poziva II. armije, Milojka komordžiju u štabu larmije sumad, dij. I. poziva i Zivana komordžiju II. poziva sa pionskim polubataljonom dunavskog divizije, da su za njih tuil, da su zdravi i mole ih, da se često javlja u kući i da izveste kako je i Milojka Laza. Za kuću da ne brinu svi su zdravo. 29154-8

Gospodinu Milanu Jakiću, Ženeva. — Molim vas lepo javite moje mužu Milenu Džurčiću, naredniku i puka II poziva moravskih divizije, da sam novac primila. Sa decom sam zdrava u velikoj inani. Unaprijed vam blagodari Zorka Džurčić, Vel. Ivanča. 29118-8

Gospodinu Aci Dinčiću, Ženeva. — Gospodine Ace! Molim vas lepo šalite moje mužu Miladinu Vasiću, zarobljeniku u Austriji, lager 71. Baraka 11. 2-3 puta mesečno. Javljajte koliko šaljete i kome ja ovamo novac da dajem. S poštovanjem Darinka M. Vasića, Kralja Milana 106, Beograd. 29096-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Kostu Aleksiću, Hotel Terminus, Geneva. — Molim vas, da me izvjestite, ako je moguće za mog sina Dragoljuba — Dragana — Velučića člaka IV zračna Valjevске gimnazije, koji je otišao sa Milanom Jovanovićem komesarem kombinovane pekarske čete drinske divizije oblasti. Od odlaska njegovog ništa za njega ne znam. Unaprijed vam blagodari Kata Toše Večića, trgovca, Valjevo. 29148-8

Gospod. Kosta Aleksić, Rue de l'Ecole Medecine 7-II. Genf. — Molim vas, da dostavite ovaj oglas moje mužu Luku Miličkoviću, valjevskom železničaru, sledeće. Dragi Luko! Javljam ti, da smo fala Bogu svi živi, ali sa zdravim nismo najbolje. Poslati novac u novembru mesecu dobiš sam, a tako isto i tvoje dve karte. Luko! Ja te molim novac mi šalji bar svaki drugi mesec, jer sam u oskudici sa decom, a i to znaš, kako je Milen ono kod uha ostalo, lene u ovo doba dete se operisalo i lečila sam ga. To isto trebalo bi i sad, ali nemam čime, a i ja nisam dobro sa zdravljem; Stoga mi novac šalji, jer nam je jedina nada u tebe, kad si fala Bogu živ i zdrav. Čudi me, što nam i ranije novac ne pošila, kad znaš da sam bez ikakva sredstva za život ostala, i da nemam od koga uzajmliti. Svi te mnogo pozdravljamo i želimo dobro, tvoja Mileva. Izveštavaj nas češće o tvom zdravlju, da ne brinem. Vama gospodine velika blagodarnost Mileva. Miličković. Opštinska broj 56, Valjevo. 29149-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Case 3545 M. B. Geneva — Suisse, za Simu Perića, trg. iz Rekovca. — Poštovani g. Simo, lepo vas molim raspitajte se za mog sina Svetislava — Svetu Milčevića opančara iz Jagodine od kako je otišao sa našom volnom stanicom o njemu nemam nikakvog izvještaja, u velikoj sam brizi šta je s njim dalji je živ i gde. Za ovu dobrotu biću vam uvek blagodarna, troškove koje budete imali javite da dam vaština. Pozdravlja vas i poštuje Milunka M. Milčevićka iz Jagodine, Dragocvetstrasse N. 23. 29205-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. — Molim vas, da dostavite ovaj oglas moje mužu Luku Miličkoviću, valjevskom železničaru, sledeće. Dragi Luko! Javljam ti, da smo fala Bogu svi živi, ali sa zdravim nismo najbolje. Poslati novac u novembru mesecu dobiš sam, a tako isto i tvoje dve karte. Luko! Ja te molim novac mi šalji bar svaki drugi mesec, jer sam u oskudici sa decom, a i to znaš, kako je Milen ono kod uha ostalo, lene u ovo doba dete se operisalo i lečila sam ga. To isto trebalo bi i sad, ali nemam čime, a i ja nisam dobro sa zdravljem; Stoga mi novac šalji, jer nam je jedina nada u tebe, kad si fala Bogu živ i zdrav. Čudi me, što nam i ranije novac ne pošila, kad znaš da sam bez ikakva sredstva za život ostala, i da nemam od koga uzajmliti. Svi te mnogo pozdravljamo i želimo dobro, tvoja Mileva. Izveštavaj nas češće o tvom zdravlju, da ne brinem. Vama gospodine velika blagodarnost Mileva. Miličković. Opštinska broj 56, Valjevo. 29149-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Case 3545 M. B. Geneva — Suisse, za Simu Perića, trg. iz Rekovca. — Poštovani g. Simo, lepo vas molim raspitajte se za mog sina Svetislava — Svetu Milčevića opančara iz Jagodine od kako je otišao sa našom volnom stanicom o njemu nemam nikakvog izvještaja, u velikoj sam brizi šta je s njim dalji je živ i gde. Za ovu dobrotu biću vam uvek blagodarna, troškove koje budete imali javite da dam vaština. Pozdravlja vas i poštuje Milunka M. Milčevićka iz Jagodine, Dragocvetstrasse N. 23. 29205-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Dragoljubu Pavloviću-Bojadžiću, trgovcu Geneve. — Najlešće vas umoljavam dostavite moje bratu Ljubomiru Petkoviću — Dimčicu, knjigovodju Kragujevačke Trgovacke Banke, sledeće: Vrio zabrinut za vama, javite nam se češće. Od kada odoste ništa sigurno od vas ne dobismo. Mama silno brine za Boru. Javite preko "Beogradskih Novina" gdje je i kako je i da li ste dobili one karte poslane preko gospodina Pavlovića-Bojadžića, da bi vam mogla i dalje pisati. Svi smo zdravi i dobro kao i snajka sa decom. Kuma Katarina iz Erdeca te molim, da javi Iliju, da je ona kod nas i da je izvesti o našem bratu Milisavu Maksimoviću, iz Mečkovca. Mnogo vas pozdravljaju svi vaši, Nada Petković, Kragujevac — Pajula 46. 29157-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Za gospodina Jocu Kovčevića. — Molim vas lepo gospodine, da dostavite sledeće Dragoslavu Selakoviću, matranutu. Dragi Dragoslave! Tvoju kartu od 21. XII. dobiš smo, koja nas je vrio obradovala. Otac majka i Vasa zdravo su. Ljubinko je u Madjarskoj. Tetka je kod babe dobro sa kao i svi ukucani. Novac pošalji, kao i tetki i majci primili smo. Izvesti me ovim putem, da li se tamo nalaze: Milutin Aksentijević iz Bosnjanićeva, regrut i čete III bataljona XIV puk. Dušana Vasića podnarednika pekarske čete i poziva dunavske divizije, Dragomira Vasića redova telegrafске čete i poziva dunavske divizije iz Beograda i Vindimira Kostadinovića, vojnika III poziva III čete III bataljona X puka iz Gukoša. Mnogo srda ih pozdrava priml sa svima našima tamo, od nas svi su Natalija Simić, Rudnik — Ljig. 29201-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Za gospodina Jocu Kovčevića. — Molim vas lepo gospodine, da dostavite sledeće Dragoslavu Selakoviću, matranutu. Dragi Dragoslave! Tvoju kartu od 21. XII. dobiš smo, koja nas je vrio obradovala. Otac majka i Vasa zdravo su. Ljubinko je u Madjarskoj. Tetka je kod babe dobro sa kao i svi ukucani. Novac pošalji, kao i tetki i majci primili smo. Izvesti me ovim putem, da li se tamo nalaze: Milutin Aksentijević iz Bosnjanićeva, regrut i čete III bataljona XIV puk. Dušana Vasića podnarednika pekarske čete i poziva dunavske divizije, Dragomira Vasića redova telegrafске čete i poziva dunavske divizije iz Beograda i Vindimira Kostadinovića, vojnika III poziva III čete III bataljona X puka iz Gukoša. Mnogo srda ih pozdrava priml sa svima našima tamo, od nas svi su Natalija Simić, Rudnik — Ljig. 29201-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Za gospodina Jocu Kovčevića. — Molim vas lepo gospodine, da dostavite sledeće Dragoslavu Selakoviću, matranutu. Dragi Dragoslave! Tvoju kartu od 21. XII. dobiš smo, koja nas je vrio obradovala. Otac majka i Vasa zdravo su. Ljubinko je u Madjarskoj. Tetka je kod babe dobro sa kao i svi ukucani. Novac pošalji, kao i tetki i majci primili smo. Izvesti me ovim putem, da li se tamo nalaze: Milutin Aksentijević iz Bosnjanićeva, regrut i čete III bataljona XIV puk. Dušana Vasića podnarednika pekarske čete i poziva dunavske divizije, Dragomira Vasića redova telegrafске čete i poziva dunavske divizije iz Beograda i Vindimira Kostadinovića, vojnika III poziva III čete III bataljona X puka iz Gukoša. Mnogo srda ih pozdrava priml sa svima našima tamo, od nas svi su Natalija Simić, Rudnik — Ljig. 29201-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Za gospodina Jocu Kovčevića. — Molim vas lepo gospodine, da dostavite sledeće Dragoslavu Selakoviću, matranutu. Dragi Dragoslave! Tvoju kartu od 21. XII. dobiš smo, koja nas je vrio obradovala. Otac majka i Vasa zdravo su. Ljubinko je u Madjarskoj. Tetka je kod babe dobro sa kao i svi ukucani. Novac pošalji, kao i tetki i majci primili smo. Izvesti me ovim putem, da li se tamo nalaze: Milutin Aksentijević iz Bosnjanićeva, regrut i čete III bataljona XIV puk. Dušana Vasića podnarednika pekarske čete i poziva dunavske divizije, Dragomira Vasića redova telegrafске čete i poziva dunavske divizije iz Beograda i Vindimira Kostadinovića, vojnika III poziva III čete III bataljona X puka iz Gukoša. Mnogo srda ih pozdrava priml sa svima našima tamo, od nas svi su Natalija Simić, Rudnik — Ljig. 29201-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva.

Molim vas učtivo za izvještaj mog devera Marka Jakovljevića, iz sela Šiljakovca, star 15 godina, civil, kao bežanija ostao u selu Samajila, kod Kraljeva, da se javi preko ovih novina. Blagodarja Marija Jakovljević, selo Šiljakovac, pošta Unika. 29168-8

Jovanu Premoviću, Geneva. da preda gospodinu Iliju Mihailoviću, Krf. Molim vas dostavite moje bratu Ljubomiru Petkoviću — Dimčicu, knjigovodju Kragujevačke Trgovacke Banke, sledeće: Vrio zabrinut za vama, javite nam se češće. Od kada odoste ništa sigurno od vas ne dobismo. Mama silno brine za Boru. Javite preko "Beogradskih Novina" gdje je i kako je i da li ste dobili one karte poslane preko gospodina Pavlovića-Bojadžića, da bi vam mogla i dalje pisati. Svi smo zdravi i dobro kao i snajka sa decom. Kuma Katarina iz Erdeca te molim, da javi Iliju, da je ona kod nas i da je izvesti o našem bratu Milisavu Maksimoviću, iz Mečkovca. Mnogo vas pozdravljaju svi vaši, Nada Petković, Kragujevac — Pajula 46. 29157-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Za gospodina Jocu Kovčevića. — Molim vas lepo gospodine, da dostavite sledeće Dragoslavu Selakoviću, matranutu. Dragi Dragoslave! Tvoju kartu od 21. XII. dobiš smo, koja nas je vrio obradovala. Otac majka i Vasa zdravo su. Ljubinko je u Madjarskoj. Tetka je kod babe dobro sa kao i svi ukucani. Novac pošalji, kao i tetki i majci primili smo. Izvesti me ovim putem, da li se tamo nalaze: Milutin Aksentijević iz Bosnjanićeva, regrut i čete III bataljona XIV puk. Dušana Vasića podnarednika pekarske čete i poziva dunavske divizije, Dragomira Vasića redova telegrafске čete i poziva dunavske divizije iz Beograda i Vindimira Kostadinovića, vojnika III poziva III čete III bataljona X puka iz Gukoša. Mnogo srda ih pozdrava priml sa svima našima tamo, od nas svi su Natalija Simić, Rudnik — Ljig. 29201-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneva. Za gospodina Jocu Kovčevića. — Molim vas lepo gospodine, da dostavite sledeće Dragoslavu Selakoviću, matranutu. Dragi Dragoslave! Tvoju kartu od 21. XII. dobiš smo, koja nas je vrio obradovala. Otac majka i Vasa zdravo su. Ljubinko je u Madjarskoj. Tetka je kod babe dobro sa kao i svi ukucani. Novac pošalji, kao i tetki i majci primili smo. Izvesti me ovim putem, da li se tamo nalaze: Milutin Aksentijević iz Bosnjanićeva, regrut i čete III bataljona